

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.341/2024/7.

A felperes:

(felperes neve) (lakcím)

A felperes képviselője:

Dr. Kulcsár István ügyvéd (ügyvéd 1. címe) és

Dr. Babits András ügyvéd (ügyvéd 2. címe)

Az alperes:

(bírószág neve) (címe)

Az alperes képviselője:

Balsai Ügyvédi Iroda (iroda címe.; ügyintéző: ifj. dr. Balsai István ügyvéd)

A per tárgya:

személyiségvédelmi igény érvényesítése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Gyulai Törvényszék 14.P.20.112/2023/67/I.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

felperes, 14.P.20.112/2023/68.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és az alperes marasztalásának összegét 600.000 (hatszázezer) forintra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes mint adatkezelő az Infotv. 25/J. § (1) bekezdésében, illetve az 5/2019. (II. 14.) OBH utasítás 4. § (2) bekezdésében foglaltakat sértette meg azzal, hogy nem tett eleget bejelentési és tájékoztatási kötelezettségének.

A felek másodfokú perköltségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Tényállás

[1] A felperes 2013. decembere óta a perben nem álló X (a továbbiakban: bank) ügyfele. A bank 2015. novemberét követően több esetben tett feljelentést ellene garázdaság szabálysértése miatt, köztük 2018. március 9-én is a 2017. október 10-i (település neve, ingatlan címe) bankfióki megjelenésével kapcsolatban. A feljelentés tartalmazta a felperes személyes adatai közül a nevét, az anyja nevét, a személyi igazolványa számát és a lakcímét.

[2] A (település neve) Rendőrkapitányság az előkészítő eljárást követően 2018. november 16-án megküldte a (település neve) Járásbíróságnak (a továbbiakban: járásbíróság) a garázdaság szabálysértése miatt előtte indult eljárás iratanyagát, amely tartalmazta a felperes szabálysértési előéletéről készült és a Robotzsaru rendszerből származó dokumentumokat is.

[3] A szabálysértési nyilvántartási rendszer (a továbbiakban: SZNYR) adatlapján – a bank által ismert személyi adatain túlmenően – listászerűen szerepel a felperes 7 ügye: ügytípus, eljáró hatóság, ügyiratszám, SZNYR azonosító, jogszabályhely, a szabálysértés megnevezése, a cselekmény fixbírságos körbe tartozik-e, engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megsértése történt-e, elkövetés helye, ideje. A 7 ügyből 3 a bank székhelye mellett történt, 3 a bank fióktelepén. A talált személyek listája 75 találatot mutat a felperesre, és mintegy 20 esetben azonosítható a bank érintettsége egyéb adatok mellett.

[4] A felperessel szemben garázdaság szabálysértése miatt a járásbíróságon (....)/2018. számon folyamatban volt szabálysértési eljárásban a bírósági titkár 2019. január 29-én – kérelemre – teljes terjedelmükben megküldte a szabálysértési iratokat a bank jogi képviselőjének azzal a tájékoztatással, hogy őt az eljárásnak ebben a szakaszában sértetti jogi képviselőnek tekintette.

[5] A bankot képviselő ügyvédi iroda a kapott adatokat átadta a banknak, amely azokat továbbküldte Budapest Főváros Kormányhivatala (...) Kerületi Hivatalának.

[6] A járásbíróság a szabálysértési eljárást 2019. június 27-én megalapozatlanság miatt megszüntette.

[7] A felperes 2019. június 11-én adatvédelmi kifogást terjesztett elő egyes személyes adatai jogellenes, a hozzájárulása és jogalap nélküli, jogsértő továbbítása miatt, amelyet az alperes ugyanezen a napon kelt (....)2020/4. számú végzésével elutasított. Megállapította ugyanakkor, hogy a járásbíróság jogszabályi rendelkezések hiányában küldte meg az eljárás teljes anyagát a feljelentőnek.

[8] A felperes 2020. augusztus 21-én ismételten kérte adatvédelmi kifogása soron kívüli elbírálását és újabb adatvédelmi kifogást terjesztett elő, mert 2020. augusztus 14-én Budapesten egy kormányhivatalban – hivatalos iratba történt betekintés alkalmával – észlelte, hogy a bank megküldte a bíróság által a jogi képviselőhöz eljuttatott, személyes adatait és

bűnügyi személyes adatait tartalmazó iratokat. Az alperes 2020. augusztus 28-i válaszelevelében lényegében arról tájékoztatta, hogy nem történt adatvédelmi incidens.

[9] A felperes 2021. május 20-án közérdekű panasz és adatvédelmi incidens bejelentése tárgyú levelet küldött az alperes elnökéhez, aki válaszul 2021. június 3-án ismét tájékoztatta, hogy adatvédelmi incidens nem történt, a személyes adatait jogosulatlan személynek nem adták ki.

[10] A felperes okleveles közgazdász, 2001-től 2016 áprilisáig a pénzügyi szektorban dolgozott, vállalati hitelkockázat-kezeléssel foglalkozott, majd 2022. március 28-ig álláskereső volt. 2022. március 29-től állami területen, nem a végzettségének megfelelő adminisztratív munkakörben helyezkedett el. Korábban nem jelentett számára gondot az elhelyezkedés, ez azonban megváltozott.

[11] A bankkal folytatott több éves küzdelme hatással volt a felperes pszichikai állapotára, magas vérnyomása alakult ki, alvási problémái jelentkeztek, önmagához képest jelentősen romlott a hangulata. Korábbi tünetei – a személyiségében bekövetkezett negatív irányú változás, a zavart viselkedés, a mentális megroppanás és egzisztenciális félelmei – súlyosbodtak. A történetek felzaklatták és összeesküvés-elméleteket generáltak benne. Számára mindez állandó nyomást, stresszhelyzetet teremtett. Járt pszichiáternél, azonban – javaslata ellenére – gyógyszert nem szedett. Ismerőssel is beszélt a problémáiról.

A kereset és az ellenkérelem

[12] A felperes keresetében kérte megállapítani, hogy az alperes mint adatkezelő megsértette a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-i (EU) 2016/679 rendelete (általános adatvédelmi rendelet – a továbbiakban: GDPR) 5. cikk (1) bekezdés b) pontjában szabályozott célhoz kötöttség alapelvét, a GDPR 6. cikk (1) bekezdés a) - f) pontjaiban felsorolt jogszerű adatkezelésre vonatkozó szabályokat, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 4. § (1) és (2) bekezdéseiben rögzített tisztesség, törvényesség és célhoz kötöttség alapelvét, az Infotv. 5. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban írt – a személyes adatok kezelésére vonatkozó szabályokat, valamint a magántitokhoz és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a rá vonatkozó SZNYR-ből származó 2018. november 15-i szabálysértésekhez kapcsolódó részletező adatokat, valamint a szigorúan titkosan kezelt rendőrségi Robotzsaru rendszerből származó 2018. novemberi dátumú, rendőrség által nyilvántartott és összes rendőrségi ügyének adatait (beleértve: igazoltatások és annak részletei, a rendőrségen akár feljelentőként, akár feljelentettként folyamatban lévő és volt összes ügyének részletei ügyszámokkal, ügytípussal, feljelentettekkel, illetve az ügyben szereplő további személyek megnevezésével) 2019. 01. 29-én a (Y) Ügyvédi Irodának cél, ok, felhatalmazás és jogalap nélkül átadta.

[13] Kérte annak megállapítását is, hogy az alperes mint adatkezelő a fent részletezett magatartásával megsértette a GDPR 5. cikk (1) bekezdés f) pontjában szabályozott adatbiztonság, integritás és bizalmas jelleg alapelvét, mivel az adatkezelés során nem alkalmazott megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket a szigorúan titkos adatokhoz történő jogosulatlan hozzáférés és jogosulatlan továbbadás megakadályozása érdekében.

[14] Kereseti kérelme kiterjedt annak megállapítására is, hogy az alperes megsértette a GDPR 34. cikkének (1) és (2) bekezdését, az Infotv. 25/K. § (1) és (3) bekezdését és a magántitokhoz, valamint személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal,

hogy nem tájékoztatta a (település neve) Járásbíróságon és az alperesnél bekövetkezett súlyos és magas kockázattal járó adatvédelmi incidensről, továbbá hogy elmulasztotta megadni számára a GDPR 33. cikk (3) bekezdésének b), c) és d) pontjai szerint közzendő információkat az adatvédelmi incidensről.

[15] Kérte, hogy az Infotv. 25/K. § (1) és (3) bekezdései alapján kötelezze a bíróság az alperest, adjon tájékoztatást a lezajlott adatvédelmi incidens következményeiről, az adatvédelmi incidens orvoslására tett vagy tervezett, valamint a hátrányos következmények enyhítését célzó intézkedéseiről.

[16] Kérte megállapítani, hogy az alperes mint adatkezelő megsértette az Infotv. 25/J. § (1) bekezdését, valamint a felperes magántitokhoz és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy 72 órán belül nem jelentette be az Országos Bírósági Hivatalnak a lezajlott, a bűnügyi adatait érintő súlyos adatvédelmi incidenst.

[17] Ezen felül az alperest 22.000.000 forint sérelemdíjban kérte marasztalni.

[18] Perköltséget a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (1) bekezdés b) pontja alapján igényelt azzal, hogy jogi képviselője alanyi áfa mentes.

[19] Az érvényesíteni kívánt jog körében az alábbi jogszabályokra hivatkozott:

- GDPR 5. cikk (1) bekezdés b) és f) pont – a személyes adatok kezelésére vonatkozó elvek; 6. cikk (1) bekezdés a)-f) pont – az adatkezelés jogszerűsége, 33. cikk (3) bekezdés b), c) és d) pontja – az adatvédelmi incidens bejelentése a felügyeleti hatóságnak, 34. cikk (1) és (2) bekezdés – az érintett tájékoztatása az adatvédelmi incidensről;
- Infotv. 4. § (1) és (2) bekezdés – a személyes adatok kezelésének alapelvei, 5. § (1) bekezdés a)-d) pontok – az adatkezelés jogalapja és általános feltételei; 23. § (1) és (5) bekezdés – az érintett jogai érvényesülésének biztosítása – bírósághoz fordulás joga, 25/J. § (1) bekezdés, 25/K. § (1) és (3) bekezdés – az adatvédelmi incidensek kezelése;
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdés – a személyiségi jogok általános védelme, 2:43. § e) pont – a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog, 2:51. § (1) bekezdés a) pont – a jogsértés megtörténtének megállapítása; 2:51. § d) pont – a sérelmes helyzet megszüntetése, a jogsértést megelőző állapot helyreállítása; 2:52. § – sérelemdíj.

[20] Álláspontja szerint az alperes mint adatkezelő azzal, hogy a 2018. november 15-i dátumú, SZNYR-ből származó, szabálysértésekhez kapcsolódó részletező adatait, valamint a szigorúan titkosan kezelt rendőrségi Robotzsaru rendszerből származó 2018. novemberi dátumú, rendőrség által nyilvántartott összes rendőrségi ügyének adatait 2019. január 29-én az ügyvédi irodának cél, ok, felhatalmazás és jogalap nélkül átadta, megsértette a GDPR 5. cikk (1) bekezdés b) pontjában szabályozott célhoz kötöttség alapelvét, a GDPR 6. cikk (1) bekezdés a) - f) pontjait, az Infotv. 4. § (1) és (2) bekezdéseiben szabályozott tisztesség, törvényesség és célhoz kötöttség alapelvét, az Infotv. 5. § (1) bekezdés a)-d) pontjait, valamint a felperes magántitokhoz és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát.

[21] Érvelése szerint a garázdaság miatt folyamatban volt eljárásban a bank mint feljelentő nem volt sértett, mert a garázdaság törvényi tényállásának az általános bírósági gyakorlat szerint nincs sértettje. Ezt alátámasztandó megjegyezte, a bírósági aktán sincs sértett feltüntetve. Egyedül ő tehát az ügy érintettje, ezért rajta, valamint az eljáró bírósági titkáron kívül senki más nem tekinthet be az iratokba. Ha a rendkívül szenzitív bűnügyi személyes adatok tömegét tartalmazó irat illetéktelen kezekbe kerül, az súlyos következményekkel jár, egzisztenciájának tönkretételére is alkalmas csakúgy, mint a bűnügyi személyes adatokat

tartalmazó dokumentum jogtalan megküldése. Kiemelte, a Robotzsaru rendszerben róla tárolt rendőrségi adatokat egyébként le sem szokták fűzni az ügy aktájába, ez az eljárás volt az egyetlen, ahol ez megtörtént. Úgy vélte, az 1/F/1 és 1/F/2 szám alatt csatolt két szigorúan titkos dokumentum teljes egészében az ő személyes adatának minősül, számos további személyes részadatot is tartalmaz, ráadásul bünygyi személyes adatokat, ez pedig rendkívüli mértékben súlyosítja az illegális adatátadást. Az iratoknak az ő peres ellenfeléhez, a bankhoz jutása számára beláthatatlan károkat okoz, alkalmas annak a következménynek az előidézésére, hogy ne kapjon állást sem a bank-, sem az állami szektorban.

[22] Rámutatott, ahol keresetében az adattovábbítást sérelmezi, ott az adatkezelés jogszerűtlenségét kifogásolja. Okfejtése szerint a GDPR és az Infotv. egyik alapvető célja, hogy meghatározza az adatok továbbításának és azok törvényességének szabályait, mivel éppen az adatok illegális továbbításával lehet az adatalanynak felbecsülhetetlen károkat okozni.

[23] A sérelemdíj iránti igénye körében kifejtette, hogy az elmúlt időszak legsúlyosabb adatvédelmi incidense valósult meg, amelynek során hihetetlenül szenzitív információk kerültek ki róla, holott ezek biztonságát rendkívüli figyelemmel kellett volna megóvni, hiszen a közvélemény és a társadalom is ezt várja el a bíróságoktól. Utalt a GDPR 139. preambulum bekezdésére is.

[24] Hivatkozása szerint az érintett adatátadás megnehezíti a helyzetét, mert ellehetetleníti az elhelyezkedését az állami szektorban, hiába van 15 éves banki tapasztalata. Ezért és az amiatti pszichikai sérelemért, hogy „legádázabb ellenségének” adták ki az adatokat 14.000.000 forintot; az elmaradt jövedelme miatt 8.000.000 forintban kérte marasztalni az alperest. Ez utóbbi követelése kapcsán arra hivatkozott, hogy 2020 augusztusától 2022. március végéig nem dolgozott. A 20 hónapra havi 400.000 forintos jövedelemmel kalkulált.

[25] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására, egyben a felperes perköltségben marasztalására irányult, amelynek mértékét az Ükr. 3. § (2) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján 1.100.000 forint áfá-val növelt ügyvédi munkadíjban jelölt meg.

[26] Védekezése szerint a GDPR I. fejezet 2. cikk (2) bekezdésének d) pontja szerint a GDPR rendelkezései nem alkalmazhatók szabálysértési eljárásra, mert az nem tartozik annak a tárgyi hatálya alá, így arra a felperes eredményesen nem alapíthat jogot a jelen perben. Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2016/680 irányelve (a továbbiakban: bünygyi adatkezelési irányelv) szabályozza a bünygydözési célú adatkezelést, amelyet Magyarország többek között az Infotv.-nyel, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénynek az Európai Unió adatvédelmi reformjával összefüggő módosításáról, valamint más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi XXXVIII. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) történt módosításával ültetett át a magyar jogba. A Módtv. általános indoklásából (30. bekezdés) pedig egyértelműen kiderül, hogy a bünygyi adatkezelési irányelv tárgyi hatálya a szabálysértésekkel összefüggő tevékenységre is kiterjed. Ennek megfelelően a szabálysértési eljárásokra az Infotv. rendelkezései alkalmazandók az Infotv. 2. § (3) bekezdés és a 3. § 10a. pontja alapján.

[27] Álláspontja az volt, számára a szabálysértési eljárásban a felperes személyes adatainak kezelését az Infotv. 5. § (1) bekezdés a) pontja, valamint az 5. § (2) bekezdés b) pontja tette lehetővé. Hiányolta, hogy a felperes nem fejtette ki, az alperesi adatkezelés miért nem felelt meg az általa hivatkozott alapelveknek. Eljárásának jogszerűsége kapcsán a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 157. §-ára és 56/A. § (1) bekezdésére utalt: a szabálysértési nyilvántartásokból történő lekérdezés és az adatok felhasználása jogszabályi felhatalmazás alapján, annak megfelelően történt, mert a Szabs. tv. 21. § (2) bekezdése alapján a járásbírósnak jogszabályi kötelezettsége volt a felperes szabálysértési

priuszának lekérdezése. A személyes adatok kezelését ugyancsak a Szabs. tv. tette lehetővé a szabálysértési eljárásban az Infotv. 3. § 10. pontja szerint.

[28] Az Infotv. 3. § 11. pontja szerinti adattovábbítás kapcsán a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 100. § (1) bekezdés c) pontja alapján arra hivatkozott, hogy az eljárás ügyiratait az egyéb érdekelt és a vagyoni érdekelt az őt érintő körben, erre irányuló indítványra ismerheti meg. Tekintve, hogy a Be. 58. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a feljelentő az egyéb érdekeltek közé tartozik, a bank mint feljelentő jogosult volt az iratokat az őt érintő körben megismerni. A Be. 100. § (2) bekezdése alapján az (1) bekezdés szerinti megismerés joga az eljárás valamennyi ügyiratára kiterjedt. Utalt továbbá a Be. 100. § (4) bekezdés d) pontjára, amely szerint a bíróság az eljárás iratainak megismerését az ügyiratról készített kivonat vagy másolat kézbesítésével biztosítja. Véleménye az volt, mindezek alapján a járásbíróság helyesen járt el, amikor továbbította az iratokat a jogi képviselőnek. Az, hogy ő továbbküldte azokat a feljelentőnek, aki azt bármilyen célra is felhasználta, az alperesi adatkezelési körön kívül eső körülmény, amelyért nem tartozik felelősséggel. Mivel minden eljárási cselekmény jogszabályi felhatalmazás alapján történt, nem lehet megállapítani a Ptk. 2:43. § e) pontjának sérelmét.

[29] Megítélése szerint a járásbíróság a felperes bűnügyi személyes adatait az Infotv. 5. § (4) bekezdésében foglaltak alapján jogszerűen kezelte, így nem szegte meg az Infotv. 5. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban foglaltakat.

[30] Érvelt azzal is, hogy a 2019. január 29-i adatkiadás nem illeszthető be az adatvédelmi incidens fogalmába, mert volt jogszabályi alapja, következésképpen őt nem is terhelte az Infotv. 25/K. § szerinti tájékoztatási kötelezettség, a GDPR-on alapuló tájékoztatási kötelezettség pedig a perbeli esetre nem alkalmazható.

[31] A sérelemdíj iránti igényrel kapcsolatban a Kúria Pfv.IV.20.927/2020/7. számú ítéletére utalt, amely szerint az adatkezelési szabályok megszegése nem eredményezi automatikusan a személyes adatok védelméhez való személyiségi jog megsértését is, ugyanis a jogszerűtlen adatkezelés jogkövetkezményei más jellegűek, mint a személyiségi jogsértéseké.

[32] Rámutatott, a felperes maga is kitért arra, hogy az adatátadással összefüggésben keletkezett hátrányai az adattovábbítás utolsó eleméből, tehát a bank kormányhivatalhoz történt adattovábbításából erednek, ahol a felperes álláskeresőként volt nyilvántartva. Az adatokat jogszabályszerűen továbbító járásbíróságnak arra nem volt ráhatása, hogy a feljelentő azokat hogyan kezeli, illetőleg továbbítja-e, ezért amiatt felelősséggel sem tartozik. A bank adatkezelése az alperes adatkezelési körén kívül eső elháríthatatlan oknak minősül. Kiemelte, a feljelentő adattovábbításával esetlegesen okozott kárra alkalmazandó a Ptk. 6:521. §-ban foglalt előreláthatósági klauzula: nem állapítható meg az okozati összefüggés azzal a kárral kapcsolatban, amelyet a károkozó nem látott előre és nem is kellett előre látnia. A járásbíróság adattovábbítása és a felperes munkaerőpiacon való ellehetetlenülése között oksági kapcsolat nem áll fenn, azt a felperes sem bizonyította, de nem is valószínűsítette.

[33] A sérelemdíj kapcsán a mentesülés szabályaira utalva hivatkozott arra, hogy mivel a járásbíróság a Be. és a Szabs. tv. szabályai alapján küldte meg – kérelemre – a feljelentő a jogi képviselőjének az iratokat, eljárása nem felróható, az az adott helyzetben általában elvárhatónak minősül. A sérelemdíjra irányuló követelést azért is megalapozatlannak tartotta, mert a felperes nem jelölt meg e körben értékelhető konkrét hátrányt. Kifejtette továbbá, hogy magatartását a bírósági jogkörben okozott károkért való felelősségi rendszer alapján kell vizsgálni, tehát még ha megvalósul is jogsértés, annak kirívónak kell lennie, emellett a sérelemnek meg kell haladnia a bagatell mértéket. Álláspontja szerint a felperes által igényelt sérelemdíj jelentősen eltúlzott az esetleges jogsértéshez viszonyítva.

Az elsőfokú bíróság ítélete és jogi indokai

[34] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes mint adatkezelő megsértette

– az Infotv. 4. § (1) és (2) bekezdéseiben szabályozott tisztesség, törvényesség és célhoz kötöttség alapelvét, az Infotv. 5. § (1) bekezdés a)-d) pontjait – a személyes adatok kezelésére vonatkozó szabályokat, valamint a felperes magántitokhoz és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a felperesre vonatkozó 2018. november 15-i dátumú, szabálysértési nyilvántartási rendszerből származó, szabálysértésekhez kapcsolódó részletező adatokat, valamint a Rendőrségi Robotzsaru Rendszerből származó 2018. novemberi dátumú összes rendőrségi ügyének adatait 2019. 01. 29-én a (Y) Ügyvédi Irodának cél, ok, felhatalmazás és jögalap nélkül átadta;

– az Infotv. 25/K. § (1) és (3) bekezdését azzal, hogy nem tájékoztatta a felperest az alperesnél bekövetkezett adatvédelmi incidensről, és elmulasztotta a felperesnek megadni a közlendő információkat;

– az Infotv. 25/J. § (1) bekezdésében, illetve az OBH utasítás 4. § (2) bekezdésében foglaltakat, mert nem tett eleget bejelentési és tájékoztatási kötelezettségeinek.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2.000.000.- forint sérelemdíjat. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felek a perrel felmerült költségeiket maguk viselik.

[35] Határozatának indokolásában – egyetértve az alperes ezt érintő jogi érvelésével – levezette, hogy a felperes által hivatkozott adatkezelésre az Infotv. rendelkezései az irányadók, ezért a GDPR szabályok megsértésére alapított igényeit elutasította.

[36] Miután ismertette az Infotv. 3. § 10., 11. és 26. pontját, a 4. § (1)-(2) bekezdését, az 5. § (1)-(2), (4) és (6)-(7) bekezdését, vizsgálta, hogy az alperes megsértette-e az Infotv. kereseti kérelemben hivatkozott szabályait, és azzal okozati összefüggésben sérültek-e a felperes személyiségi jogai.

[37] Az Infotv. 5. § (1) bekezdés a) pontja, valamint (2) bekezdés b) pontja alapján megállapította, hogy az alperes jogszerű adatkezelőnek minősült. Az adattovábbítást azonban a Szabs. tv. 54. § (1)-(2) bekezdése, valamint 170. §-a alapján jogellenesnek találta, mert téves az az alperesi álláspont, miszerint a feljelentő bank a szabálysértési ügy sértettje volt. Rámutatott: a Szabs. tv. ezen rendelkezései tekintetében a Be. szabályai nem alkalmazhatók. Mindezek alapján arra következtetett, hogy az adatkezelésen belül az adattovábbításra a bíróságnak nem volt felhatalmazása, így az jogellenes volt, ezzel a magatartásával pedig megsértette az Infotv. 4. § (1) és (2) bekezdését, vagyis bekövetkezett az Infotv. 3. § 26. pontjában definiált adatvédelmi incidens.

[38] Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdését értelmezve arra a megállapításra jutott, hogy az adatvédelmi incidens a felperes alapjogát érintette, amely az Infotv. 25/K. § (1) bekezdése alapján így magas kockázatú adatvédelmi incidensnek minősült.

[39] A jogszerűtlen bűnügyi adattovábbítás pedig, amelynek során a felperes bűnügyi személyes adatainak átadása megtörtént, megvalósította a Ptk. 2:43. § e) pontjában nevesített magántitokhoz és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogának megsértését.

[40] A továbbiakban vizsgálta, hogy az alperes az adatvédelmi incidensről való tájékoztatás elmulasztásával megsértette-e az Infotv. 25/K. § (1) és (3) bekezdését, egyben a Ptk. 2:43. § e) pontját. Megállapította, hogy az alperes nem alkalmazta az Infotv. e rendelkezéseit, mert saját jogi álláspontja szerint nem történt adatvédelmi incidens, ugyanakkor ez a jogsértése

nem járt együtt a felperes jogainak egyidejű megsértésével, az intézkedések elmaradása önmagában azt nem alapozta meg.

[41] Nem látta szükségesnek az alperes kötelezését az Infotv. 25/K. § (1) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezések teljesítésére. Ezzel kapcsolatban arra tért ki, hogy az alperes még marasztaló ítélet birtokában sem tudná kötelezni a perben nem álló bankot, valamint az érintett kormányhivatalt a részükre továbbított adatok törlésére, egy ilyen tartalmú döntés végrehajthatatlan. Az alperestől az adatvédelmi tudatosság növelésén túl más intézkedés nem várható el.

[42] Megállapította, hogy az alperes eltérő jogi álláspontja miatt nem tett eleget az Infotv. 25/J. § (1) bekezdésében, illetve az adatvédelmi tisztviselőről és az adatvédelmi felelősről, valamint az adatvédelmi incidensek jelentéséről szóló 5/2019. (II. 14.) OBH utasítás 4. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségének, a második, ismételt és kibővített felperesi bejelentés után pedig azt késedelmesen tette meg. Ugyanakkor önmagukban e mulasztásokat sem találta elégségesnek a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogok megsértésének megvalósulásához.

[43] A sérelemdíj iránti igényt illetően arra a következtetésre jutott, hogy az alperes mint adatkezelő az Infotv. 4. § (1) és (2) bekezdéseiben szabályozott tisztesség, törvényesség és célhoz kötöttség alapelvének, az 5. § (1) bekezdés a)-d) pontjainak, azaz a személyes adatok kezelésére vonatkozó szabályoknak, valamint a felperes magántitokhoz és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogának a megsértését azzal valósította meg, hogy a 2018. november 15-i, SZNYR-ből származó, szabálysértésekhez kapcsolódó részletező adatokat, továbbá a rendőrség Robotzsaru rendszeréből lekérteket megküldte a bank jogi képviselőjének. Ebben a körben megalapozatlannak ítélte az alperes (.....)2020/4. számú végzésének indokolásában kifejtetteket, tekintettel arra, hogy az SZNYR adatlap a felperesnek a bank által már korábban ismert személyi adatain túl listaszerűen tartalmaz további ügyeket egyéb adatok mellett úgy, hogy a 75 találatból csak 20 esetben azonosítható a bank érintettsége, vagyis a további adatok nem kapcsolhatók hozzá. Kiemelte, e bünygyi személyes adatok megküldésével a felperes személyes adatok védelméhez fűződő jogának sérelme megvalósult.

[44] Kitért emellett arra is, hogy az adatvédelmi incidensről való tájékoztatás elmaradása, a bejelentés és tájékoztatási kötelezettség elmulasztása nem alapozott meg személyiségi jogsértést, így sérelemdíjat sem. Megjegyezte, az Infotv. szerinti jogsértés akkor valósít meg egyben személyiségi jogsértést is, ha az érintett személyes adatai a jogsértő magatartás eredményeként kerülnek illetéktelen harmadik személyhez.

[45] A megállapított személyiségi jogsértéshez kapcsolódó sérelemdíj mértéke körében arra utalt, hogy a felperes 2016 áprilisától álláskereső volt, így munkanélkülivé válása nem hozható okozati összefüggésbe az alperes magatartásával. Arra sem tudott a peradatok alapján következtetést levonni, hogy a felperes által jelzett egészségi problémák megjelenése, így a magas vérnyomás, az alvási zavarok, a jelentős hangulatromlás az alperes magatartásával állna okozati összefüggésben. (3 tanú neve) tanúk vallomásait értékelve arra jutott, hogy a jogsértőnek ítélt alperesi cselekmények nem előidézték a felperes egészségi, mentális problémáit, hanem további negatív változásokat generáltak, rontották az életminőségét, ezáltal hozzájárultak elhelyezkedési nehézségeihez is. Köztudomású tényként fogadta el, hogy a felperes számára már pusztán annak a tudata, hogy arra nem jogosult személyek birtokába kerültek a bünygyi személyes adatai és nem tudhatja, azokat ki, mikor, milyen céllal és mire használja fel, pszichés terhet, stresszt okoz.

[46] A Ptk. 2:52. §-ára figyelemmel vizsgálta a Ptk. 6:549. § (1) bekezdése alapján azt, hogy a felperes bünygyi személyes adatainak kiadása kirívóan súlyos jogértelmezési hibának

minősül-e. Úgy foglalt állást, hogy az alperes magatartása kirívóan súlyos jogértelmezési hibán alapul, magatartása felróható volt, az alól nem tudta kimenteni magát.

[47] Mérlegelte azt a tényt is, hogy a felperes 2022. március 29-től elhelyezkedett, és nem bizonyította sikerrel, hogy a bankszektorban való munkavállalását az alperes személyiségi jogot sértő magatartása akadályozta meg. Megítélése szerint az alperes nem tehető felelőssé azért sem, hogy az általa továbbított adatokat a bank továbbküldte.

[48] Az összecszerűséget befolyásoló tényezőként fogadta el a felperes bizonyított állapotrosszabbodását, ami az alperesi magatartással hozható összefüggésbe, és a folyamatosan fennálló stresszfaktort, amelyet a felperes bűnügyi személyes adatainak illetéktelen személyhez kerülése idézett elő. Értékelte azt is, hogy a bíróságnak fokozott a társadalmi felelőssége a jogszabályok megtartásában és megtartatásában az adatvédelem körében is. Mindezen körülményeket mérlegelve határozta meg 2.000.000 forintban a fizetendő sérelemdíjat.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[49] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett. Elsődlegesen annak részbeni megváltoztatását és a kereset elutasítását; másodlagosan részbeni megváltoztatását és a sérelemdíj fizetésére kötelező rendelkezés mellőzését; harmadlagosan ugyancsak részbeni megváltoztatását és a sérelemdíj összegének 600.000 forintra történő leszállítását kérte. Másodfokú perköltséget az Ükr. 3. § (5) bekezdése alapján igényelt.

[50] Elsődleges fellebbezési kérelmének indokolásában a Kúria 2/2024. Jogegységi határozatát idézve hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdését, mert leszögezte, hogy a személyiségi jogsértés megállapításához és a felróhatóságtól független jogkövetkezmények alkalmazásához a jogsértés ténye is elegendő. Ezzel szemben a jogalkalmazási hiba – az egyéb feltételek fennállta esetén – csak akkor sérti az érintett személyiségi jogát, ha az egyúttal kirívóan okszerűtlen értékelés eredménye. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság megsértette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdését is, mert nem adta indokát annak, hogy jogkérdésben miért tért el a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozatától.

[51] Vitatta az elsőfokú ítélet azon jogkövetkeztetését is, hogy a felperes bűnügyi személyes adatainak kiadása az alperes kirívóan súlyos jogértelmezési tévedésére visszavezethető. E körben megismételte korábban kifejtett érvelését utalva arra, hogy a Szabs. tv. az iratok megismerhetőségére vonatkozóan nem tartalmaz kifejezett rendelkezéseket, így azt tiltókat sem, ami a kirívó, súlyos jogértelmezési hiba ellen, egyben a Be. alkalmazhatósága mellett szól, következésképpen a perbeli esetben nem történt személyiségi jogsértés sem, ami sérelemdíj iránti igényt alapozhatna meg.

[52] Másodlagos fellebbezési kérelmének alátámasztásaként arra hivatkozott, hogy még ha sérült volna is a felperes magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez fűződő joga, sérelemdíjra akkor sem lenne jogosult: az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos bizonyíték-értékelése okszerűtlen, levont jogkövetkeztetése pedig téves, a felperes ugyanis nem tett értékelhető tényállítást az őt ért hátrányokat illetően. Ha azok valóban jelentősek lettek volna, nem az elévülési időhöz közeli időpontban dönt a perindításról. Emellett hangsúlyozta, a felperes maga adta elő a perfelvételi tárgyaláson, hogy konfliktusos kapcsolata a bankkal már 2016. óta fennállt, a bank már az adattovábbítást megelőzően is több eljárást kezdeményezett vele szemben. Előadásából és a tanúvallomásokból az következik, hogy mentális egészségének romlása, stresszes állapota független az adattovábbítástól, azok korábban

alakultak ki a bankkal való viszonya és egzisztenciális nehézségei miatt. Nincs bizonyíték arra, hogy az adattovábbítás ehhez a folyamatosan fennálló stresszfactorhoz olyan mértékben járult hozzá, ami sérelemdíj megítélését indokolná. Ugyanakkor a felperes nyilatkozatából az állapítható meg, hogy nem volt olyan fokú stresszben sem, ami rendszeres orvosi kezelést, illetőleg gyógyszereszedést igényelt volna. A bírói gyakorlat szerint az, hogy a személyiségi jogsértés a fél számára „negatív élményt nyújt”, vagy feldolgozása pszichés feladatot okoz, nem alapozza meg az elsőfokú ítéletében meghatározott összegű sérelemdíjat. Nem eshet az alperes terhére, hogy a felperes az adatkiadás kapcsán „összeesküvés-elméleteket gyártott”, ahogy az sem, hogy az információ kiadása – véleménye szerint – „nem a véletlen műve” volt, nem bizonyított ugyanis a szándékosan téves jogszabályértelmezés ténye. Kiemelte, nem ismerhette a felperes pszichés állapotát, egzisztenciális félelmeit, szorongásait, szenzitív személyiségét. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a Ptk. 2:52. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezéseit megsértve marasztalta őt sérelemdíjban: nem okozott bizonyított, a köztudomásút meghaladó hátrányt a felperesnek, a jogsértés ténye önmagában nem vonhatja maga után a sérelemdíj alkalmazásának jogkövetkezményét. Lényegesnek tartotta továbbá, hogy a sérelemdíj kettős funkciójából a kompenzációs cél az elsődleges, így a jogintézmény nem válhat büntető kártérítéssé, a magánjogi büntető jelleg önmagában nem érvényesülhet. Álláspontját úgy összegezte, hogy nemvagyoni hátrány hiányában a sérelemdíjra irányuló kereseti kérelmet el kellett volna utasítani.

[53] Harmadlagos fellebbezési kérelmében az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíjat kifogásolta, azt túlzott mértékűnek tartotta. Ezzel összefüggésben is hangsúlyozta, hogy a felperes nem bizonyított a jogsértés miatt kialakult pszichés többletterhelést. Kérte figyelembe venni, hogy a sérelemdíj megítélésénél nem válhat elsődlegessé a magánjogi büntető funkció, és annak nem szerepe a társadalmi elítélés kifejezésre juttatása sem. Érvelése szerint a megállapított összeg nem áll arányban a felperes által személyiségi jogsértés miatt elszenvedett immateriális hátrányokkal: lelki egészségének, pszichés állapotának romlása nem vezethető vissza oly mértékben az alperes adatkiadására, hogy azt az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíjjal lehetne csak kompenzálni.

[54] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Az alperest 42.000 forint másodfokú eljárással összefüggésben felmerült költségének megfizetésére kérte kötelezni.

[55] A Kúria 2/2024. Jogegységi határozata kapcsán kifejtette, hogy az a jelen ügy elbírálása során nem vehető figyelembe, mert azzal sem azonosságot, sem hasonlóságot nem mutat. A jelen per alapja ugyanis nem családjog, hanem adatvédelem, továbbá ebben az eljárásban nem az elsőfokú bírósági ítéletet tartja a felperes személyiségi jogot korlátozónak. A Pp. 346. § (5) bekezdése a jelen perben azért sem lehet releváns, mert az alperes az adatvédelmi incidenst megvalósító adatátadás során a szenzitív személyes adatokat nyilvánvalóan jogellenesen továbbította, ami a felperes személyiségének lényegét sértette.

[56] A kirívóan súlyos jogértelmezési, jogalkalmazási hiba kapcsán előadta, hogy a Szabs. tv. rendelkezései egyértelműek, azokból megállapítható, hogy kik a szabálysértési eljárás szereplői és kik jogosultak az iratokról másolatot kapni [Szabs. tv. 52. § (3) bekezdés, 53. § (4) bekezdés, 54. § (2) bekezdés, 55. § (2) bekezdés]. Ezek alapján az ügyben a bank – az alperes által sem vitatottan – nem volt sértetti pozícióban.

[57] A másodlagos és harmadlagos fellebbezési kérelmekkel szemben, a felperest ért nemvagyoni hátrányok kapcsán kifejtette, hogy bűnügyi személyes adatainak átadása a bankszektorban történő elhelyezkedését kifejezetten hátrányosan befolyásolta, ami az elmúlt években – a mai napig is – pszichikai sérelmet okoz számára. Ezt a hátrányt annak természetéből adódóan nehéz bizonyítani. Alaptalannak tartotta azt a hivatkozást is, hogy a bankkal 2016. óta fennálló konfliktusos kapcsolata miatt mentális egészségromlása és

stresszes állapota független az alperesi adattovábbításától. Kiemelte: a bank további adatátadása az a cselekedet, ami a személyére a legsúlyosabb, legradikálisabb romboló hatással bírt, a jogellenesen megszerzett adatokat ugyanis nyilvánvaló károkozási és lejáratási céllal használta fel a közigazgatási eljárásban.

[58] Álláspontját úgy foglalta össze, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatokat megfelelően mérlegelve, helyes összegben határozta meg a sérelemdíj mértékét.

Az ítéltábla döntése és jogi indokai

[59] Az elsődleges és másodlagos fellebbezés alaptalan, a harmadlagos fellebbezés megalapozott.

[60] Az ítéltábla kötelező hatályon kívül helyezési okot nem észlelt és ilyenre a peres felek sem hivatkoztak, ezért felülbírálati jogkörének a Pp. 370. §-a szabályozott korlátai között járt el. E rendelkezés (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A fellebbező fél tehát azzal, hogy milyen határozott kérelmet milyen indokkal ad elő, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért felülbírálat tárgyát és körét. Emellett lényeges korlátot jelent az is, hogy a Pp. 369. §-a meghatározza, a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható.

[61] Az alperes az ítéltáblától gyakorolni kért felülbírálati jogkört nem jelölte meg, fellebbezése szabad szöveges indokolása alapján azonban következtethető, hogy az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét [Pp. 369. § (1) bekezdés], a tényekből levont jogi minősítést [Pp. 369. § (3) bekezdés c) pont] és az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntését [Pp. 369. § (3) bekezdés d) pont] támadta.

[62] A személyiségi jogsértés hiánya körében az alperes a Kúria 2/2024. Jogegységi határozatának (Jpe.III.60.015/2023/17.) indokolását idézte, sérelmezte, hogy attól való eltérését az elsőfokú bíróság – a Pp. 346. § (5) bekezdés rendelkezéseit megsértve – nem indokolta meg, továbbá levezette, hogy a Szabs. tv. 170. §-ának dogmatikailag téves értelmezése önmagában nem minősül kirívóan súlyos jogértelmezési tévedésnek.

[63] A Pp. 346. § (5) bekezdése szerint az ítélet jogi indokolása – egyebek mellett – tartalmazza azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a BHGY-ben közzétett határozatától, vagy az arra irányuló indítványt elutasította. A Kúria döntéseinek kötelező ereje biztosítja a Kúria jogalkalmazást egységesítő tevékenységének eljárásjogi eszközét: a korlátozott precedens rendszerben a bíróságok kötelesek a Kúria jogértelmezését követni, de lehetőség van eltérni a Kúria közzétett határozatától, ha az az ügy körülményei vagy az Alaptörvénnyel való összhang érdekében szükséges. Miután a jogkérdésben való eltérés csak ún. „ügyazonosság” esetén merülhet fel, a Pp. 346. § (5) bekezdésének sérelme is csak akkor állapítható meg, ha az összehasonlítás alapjául hivatkozott, közzétett határozat valóban összevethető az adott üggyel. Ahogy a Kúria rámutatott, az „ügyazonosság” összetett jogfogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni, szigorúan véve az összehasonlított bírói döntésekben alkalmazott releváns jogszabályok egyezőségét és a jogértelmezésnél értékelendő tények lényegi hasonlóságát. Mivel pedig a jogértelmezés a konkrét tényálláshoz kötődik, egy határozat elvi tartalmát, az adott jogi norma értelmét is mindig a teljes tényállás figyelembevételével kell megállapítani. Egy adott ügy megítélésénél tehát a Kúria BHGY-ben közzétett határozata akkor követendő, ha az ügyek a releváns jogkérdéseket illetően egyáltalán nem vagy csupán jelentéktelen

mértékben térnek el egymástól, a tényállások pedig kizárólag a nem fontos, mellékes elemeikben mutatnak különbözőséget {Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.II.60.008/2022/8. határozata [26]-[27] bekezdés}. A Kúria 2/2024. Jogegységi határozata a jelen ügytől eltérő tényállás mellett született: a bíróság – jogorvoslat eredményeként megváltoztatott, hatályon kívül helyezett vagy megsemmisített – személyiségi jogot érintő, illetve azt korlátozó döntésének jogsértő jellegéről szól, a jelen ügyben viszont a közhatalmat gyakorló szerv által megvalósított adattovábbítás személyiségi jogot sértő mivoltáról kellett állást foglalni. Így a releváns tények jelentős különbségei miatt az elsőfokú bíróságnak nem kellett indokolnia a hivatkozott jogegységi határozattól való eltérését.

[64] Mindazonáltal kétségtelen, hogy a jogegységi határozatnak vannak olyan, a bíróságok elleni személyiségvédelmi perekben általánosan alkalmazandó indokolási részei, amelyek a jelen perben is irányadóak. Ilyen lényeges rész, hogy a személyiségvédelem eszközei, az alkalmazható jogkövetkezmények a jogsértés ténye alapján követelhetők, jogsértés alatt pedig nem a személyiségi jogi sérelmet, hanem a jogellenes magatartást kell érteni, amellyel okozati összefüggésben a személyiségi jogsérelem bekövetkezett {[26] bekezdés}. A jogegységi határozat fontos eleme az is, hogy a személyiségi jogok érvényesülése a Ptk. 2:42. § (1) bekezdéséből következően nem korlátlan, az törvény és mások jogai között valósul meg {[27] bekezdés}, amelyből levezeti, hogy nem sért személyiségi jogot a magatartás, ha 1.) azt törvény kifejezetten megengedi; 2.) mások jogainak érvényesülése indokolja a személyiségi jog korlátozását; 3.) ahhoz az érintett hozzájárult {[28] bekezdés}. Ezzel – ahogy az látható a [37] bekezdésből – az alperes bíróság eljárása jogszerűségének vizsgálatát a jogalap körébe helyezi: kirívóan súlyos jogsértés hiányában ugyanis személyiségi jogsértés sem valósul meg, következésképpen sem az objektív, sem a szubjektív szankciók alkalmazásának nincs helye.

[65] Az elsőfokú bíróság a jogalap körében azt vizsgálta, hogy az alperes eljárása megfelelt-e a rá irányadó eljárási normáknak, majd a sérelemdíj kapcsán értékelte a kirívóan súlyosnak minősített jogalkalmazási hibát az alperes felróható magatartásaként. Mivel azonban ez utóbbi során is utalt arra, hogy a kimentés hiánya miatt személyiségi jogsérelem is megvalósult {[94] bekezdés}, jogalkalmazása nem áll szöges ellentétben a jogegységi határozat indokolásának ebben a perben is irányadó részeivel.

[66] Az alperes eljárását vizsgálva az elsőfokú bíróság – az alperes (.....)2020/4. számú határozatára is hivatkozva – helyesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a garázdaság szabálysértésének a feljelentő nem lehet sértettje. Ezt, és hogy történt-e eljárási szabálysértés az adattovábbítással, a Szabs. tv. rendelkezései alapján kellett megítélni. A Szabs. tv. ugyanis speciális rendelkezéseket tartalmaz a garázdaság szabálysértésének törvényi tényállására és a megismerhető, megküldhető iratok körére is, így a Be. – egyébként mögöttesen alkalmazandó – szabályai a jogvita elbírálása során nem tekinthetők irányadónak.

[67] A Szabs. tv. 54. § (1) bekezdése szerint sértett az, akinek a szabálysértés sértette vagy veszélyeztette a jogát vagy a jogos érdekét. Miután a fogalom viszonylag általánosan meghatározott, azt, hogy ki minősül egy adott szabálysértés esetében sértettnek, a bíróságok gyakran dogmatikai elemzéssel állapítják meg, általános, hogy azt a védett jogi tárgyból vezetik le. Ennek megfelelően a Szabs.tv. 170. §-ában szabályozott garázdaságnak, amelynek védett jogi tárgya a köznyugalom és a közrend, nincs kifejezett sértettje. Ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy az alperes nem egyértelmű jogszabályi rendelkezést alkalmazott az érintett eljárásban a bank sértetté minősítésekor, a – joggyakorlat szerint téves – következtetés jogszabályértelmezéssel volt levonható. Végző soron azonban az, hogy ez kirívó jogértelmezési hibának tekinthető-e, nem kapott lényegi szerepet. Ennek indoka, hogy az alperes az iratanyagban szereplő SZNYR adatlapot és Robotzsaru nyilvántartást semmiképpen sem küldhette volna meg a bank jogi képviselőjének, még akkor sem, ha a pénzügyi intézet sértettnek minősülne, ez a jog csak az eljárás alá vont személyt, továbbá a

képviselőjét illeti meg [Szabs. tv. 52. § (3) bekezdés, 53. §]. A megküldés gátját jelenti ugyanis a Szabs. tv. 54. § (2) bekezdése, amely szerint a sértett az őt érintő iratokról kérhet másolatot. A megküldött nyilvántartások nem tartoznak ebbe a körbe, mert nem csupán a bankra vonatkoznak, ráadásul az adott szabálysértési eljárással sem függenek össze. Az egyértelmű, értelmezést nem igénylő rendelkezés megszegésével az alperesi bíróság mint professzionális jogalkalmazó szerv kirívóan súlyos eljárási hibát vétett, ami a felperes több – az elsőfokú bíróság által helyesen feltárt – bűnügyi személyes adatának arra nem jogosult személyek (a bank és a jogi képviselője) általi megismerését idézte elő. Az alperes tehát a felperes bűnügyi személyes adatainak a feljelentő jogi képviselője részére történt továbbításával nyilvánvalóan jogellenesen járt el.

[68] Bár az alperes ezzel kapcsolatos fellebbezési érvelést nem adott elő, az ítéltábla rámutat az alábbiakra:

Az adatvédelmi jog mint személyiségi jog alapja az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében deklarált információs önrendelkezési jog: mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez. Az Alaptörvény ezzel biztosítja a természetes személyeknek azt az jogát, hogy maguk rendelkezzenek személyes adataikról, belátásuk szerint tárják fel vagy tartás titokban azokat mások előtt. Ezzel összhangban szabályozza a Ptk. személyiségi jogként a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jogot a 2:43. § e) pontjában. Emellett az Infotv. is oltalmazza a személyes adatok védelme útján a személyiséget, azonban azt a Ptk.-tól eltérő szempontból szabályozza: védelmi körének jellege más, ami a két jogszabály személyi és tárgyi hatályának különbségeiből adódik. A töretlen bírói gyakorlat ebből vezeti le, hogy az adatvédelmi szabályok megsértése nem feltétlenül eredményez egyúttal az érintett magánszférájába is olyan fokú tiltott beavatkozást, ami egyben a Ptk. szerinti személyiségi jogsértést is megvalósít (hasonlóan: BH2023. 65., Kúria Pfv.IV.21.084/2020/4., Pfv.IV.20.651/2022/5.). Jelen esetben azonban az adatkezelési szabályok megszegése sértette a felperes személyiségének lényegét, megvalósítva ezzel a személyes adatok védelméhez fűződő jogának megsértését, hiszen különösen szenzitív bűnügyi személyes adatait ismerte meg jogosulatlanul a feljelentő jogi képviselője és általa – értelemszerűen – a feljelentő bank, amellyel már több éve problémákkal, eljárásokkal terhelt volt a viszonya. Helytállóan állapította meg azt is az elsőfokú bíróság, hogy egyúttal a magántitokhoz való joga (Ptk. 2:46. §) is csorbát szenvedett, mert a szolgáltatott és a bank által még nem ismert bűnügyi személyes adatai a – számos titokfajtát magában foglaló – magántitok körébe tartoznak, azok illetéktelen személyek előtti titokban maradásához a felperesnek méltányolható érdeke fűződik (hasonlóan: PJD2023. 5., Kúria Pfv.IV.20.690/2018/5., Pfv.IV.20.581/2019/5.).

[69] Az alperes másodlagos fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a felperest a jogosulatlan adattovábbítással okozati összefüggésben nem érte méltányolható nemvagyoni sérelem, illetőleg utalt arra is, hogy nem állította köztudomásúakat meghaladó hátrányok bekövetkeztét. Az ítéltábla álláspontja szerint ez utóbbi érvelése valójában a harmadlagos fellebbezési kérelem megalapozására szolgált, amely a megítélt sérelemdíj leszállítására irányult. Ezek a hivatkozások a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti anyagi jogi felülbírálat körébe esnek, az elsőfokú bíróság anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntésének felülmérlegelésére irányulnak.

[70] A személyiségi jogsértés szubjektív jogkövetkezménye a Ptk. 2:52. §-ában szabályozott sérelemdíj. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése alapján a sérelemdíj megítélhetőségének nem feltétele a jogsértésen túl további, a sértettet ért hátrány bekövetkeztének bizonyítása, elengedhetetlen viszont a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerint a nemvagyoni sérelem léte. A Ptk. gyakorlatában megdönthető vélelem szól amellett, hogy a személyiségi jogsértés nemvagyoni sérelmet okoz a sértettnek. A vélelem megdöntése, illetőleg a bíróság bagatell sérelemre való következtetése hiányában – mivel a sérelemdíj meghatározása során szerepet kap a hátrány

mértéke –, ha a sérelmet szenvedett fél az őt ért hátrányt illetően nem szolgáltat bizonyítékot, vizsgálni kell, hogy az általa megjelöltek elfogadhatók-e az adott jogsértéssel köztudomásúan együttjáró immateriális hátrányként [Pp. 266. § (2) bekezdés]. Természetesen a fél nincs elzárva attól, hogy az átlagosat meghaladó, a jogsértés következtében előállott hátrányt bizonyítson.

[71] A felperes tanúbizonyítást ajánlott fel a személyiségi jogsértés következtében őt ért hátrányok igazolására. Az ítéltábla osztja az elsőfokú bíróság ítéletében tükröződő azon álláspontot, hogy a felperes jogsértés folytán elszenvedett – bizonyított, illetőleg köztudomásúként elfogadható – sérelmei nem a bagatell sérelmek kategóriájába esnek. Nem szól ez ellen az sem, hogy a felperes a követelését az elévülési időhöz közeli időpontban érvényesítette. Pusztán ez a körülmény, amelyre egyébként az anyagi jog lehetőséget ad [Ptk. 6:22. §], nem utal a sérelem jelentéktelen, kompenzációt nem igénylő volta.

[72] Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj kapcsán releváns szempontokat helyesen ismertette, az e szempontrendszer szerint megállapítható tényekből levont következtetéseivel azonban az ítéltábla nem mindenben ért egyet.

[73] Az ítéltábla ezzel összefüggésben előjáróban leszögezi, hogy a jogsértés tárgyi súlyának értékelésénél a bíróságnak nem a felperes szubjektív érzéseiből kell kiindulnia, hanem egyfajta külső, objektív mércét kell alkalmaznia. Helyes az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy a hivatkozott, felperes által sem támadott hátrányok egy része – így a munkahely elvesztése, a bankszektorban való elhelyezkedés nehézségei, egészségi problémáinak kialakulása – nem állnak oksági kapcsolatban a jogsértő alperesi magatartással. A bizonyítékok Pp. 279. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegelésével állapította meg azt is, hogy a felperes mentális állapotát tovább rontotta az alperesi adattovábbítás ténye, az felzaklatta, számára hosszabb időn át fokozott stresszt okozott. E körben is jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy éppen azon bank jogi képviselőjének küldte meg az érintett iratokat, amellyel a felperes viszonya súlyos konfliktusokkal terhelt, ami a stresszhatást különösen felerősítette. A fellebbezésben hivatkozott „összeesküvés-elméleteket” azonban az elsőfokú bíróság nem vonta a mérlegelés körébe, csupán idézte az ezt megemlítő tanúvallomást {[88] bekezdés}. Ugyanakkor nem lehet az alperes terhére értékelni azt a körülményt, hogy a felperes számára – hivatkozása szerint – pszichés terhet jelent, hogy nem tudhatja, ki, mikor, milyen céllal és mire használja fel az érintett bűnügyi személyes adatokat. Ez túlmutat azokon a következményeken, amelyeket az alperesnek a jogsértő magatartás elkövetésekor előre kellett látnia (Ptk. 6:521. §), és amely okszerű szempont alkalmazása a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének utaló normája alapján nem kizárt a sérelemdíj iránti követelések esetében sem (hasonlóan: BH2021. 45., BDT2019. 4041.). Mindezekon felül azonban értékelni kell azt a tény is, hogy az adatok – a perben rendelkezésre álló információk alapján – nem váltak széles körben, nagy nyilvánosság előtt ismertté.

[74] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított 2.000.000 forint összegű sérelemdíj a jogsértés felperes mentális egészségére gyakorolt, előbbiekben részletezett hatására, a jogsértés súlyára, az alperes felróhatóságára, valamint a sérelemdíj kettős funkciójának érvényre juttatására figyelemmel eltúlzott. A fenti körülmények alapján a harmadlagos fellebbezési kérelem szerinti 600.000 forint összegű sérelemdíj áll arányban a felperest ért nemvagyoni jellegű hátrányokkal, mert – tekintetbe véve a jogsértés 2019. évi időpontját, az akkori értékviszonyokat is – számára megfelelő kompenzációt nyújt az elszenvedett, az alperesi jogsértéssel okozati összefüggésben álló immateriális hátrányok ellensúlyozására, egyben eleget tesz a sérelemdíj prevenciós, magánjogi jellegű büntetési céljának az alperessel mint jogalkalmazóval szemben. Ez utóbbi cél érvényre juttatásakor az ítéltábla figyelemmel volt arra is, hogy az a magánjogi jogviszonyok jellege miatt a kompenzációs céllal szemben sosem válhat elsődlegessé.

[75] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – a sérelemdíj összegét illetően – részben megváltoztatta, valamint pontosította annyiban, hogy az alkalmazott OBH utasítás számát feltüntette, míg egyebekben helybenhagyta azt. Nem módosított az elsőfokú bíróság perköltségviselési rendelkezésen sem, mivel – bár a marasztalási összeg csökkent – az elsőfokú ítélet ezzel kapcsolatos indokai továbbra is helytállóak.

[76] Figyelemmel arra, hogy a másodfokú eljárásban a pernyertesség-pervesztesség aránya közel azonos, miután az alperes elsődleges, jogalapot érintő, és másodlagos, a sérelemdíj iránti kereset elutasítására irányuló fellebbezése alaptalannak bizonyult, emellett a felek javára a pertárgyérték alapulvételével meghatározható perköltségek összege közötti különbség sem jelentős, az ítéltábla a Pp. 83. § (2) bekezdése alkalmazásával megállapította, hogy mindkét fél maga viseli a költségét.

[77] A per az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

[78] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[79] Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglaltak alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2025. április 29.

Dr. Kiss Gabriella sk.
a tanács elnöke

Dr. Telegdy Gergely sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.341/2024/9.

A felperes:

(felperes neve) (lakcím)

A felperes képviselője:

Dr. Kulcsár István ügyvéd (ügyvéd 1. címe) és

Dr. Batbits András ügyvéd (ügyvéd 2. címe)

Az alperes:

(bíróság neve) (címe)

Az alperes képviselője:

Balsai Ügyvédi Iroda (iroda címe.; ügyintéző: ifj. dr. Balsai István ügyvéd)

A per tárgya:

személyiségvédelmi igény érvényesítése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Gyulai Törvényszék 14.P.20.112/2023/67/I.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

alperes, 14.P.20.112/2023/68.

KIJAVÍTÓ VÉGZÉS

Az ítéltábla Pf.II.20.341/2024/7. számú ítélete fejrésében és az indokolás [49] bekezdésében a fellebbező fél személyét alperesre javítja ki.

A kijavító végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az ítéltábla jelen eljárásban 7. sorszámon ítélet hozott. Ezt követően észlelte, hogy ítélete fejrésében és az indokolás [49] bekezdésében – szemben az ítélet egyéb részeivel – elírás történt, az elsőfokú ítélet ellen fellebbező fél ugyanis nem a feltüntetett felperes, hanem az alperes volt.

[2] Erre tekintettel a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 352. § (1) bekezdése alkalmazásával hivatalból rendelkezett a hiba kijavításáról.

[3] A végzés ellen – a Pp. 352. § (4) bekezdéséből következően – nincs helye fellebbezésnek.

Szeged, 2025. május 9.

Dr. Kiss Gabriella sk.

Dr. Telegdy Gergely sk.

Dr. Lengyel Nóra sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró